

Videnskabsklubben

Årsskrift 2019

Overzicht:

Tak for et fantastisk år!

Massiv tilslutning til Videnskabsklubben i 2019

Klubben udvider igen: Nye byer og flere hold i 2020

Rekordmange frivillige vil undervise i videnskab

Nye tiltag: unimentorer og familiekubber

Videnskabsklubben oversvømmede landets medier

Nye programmer: Eftertragtet fysikforløb på trapperne

Bestyrelse, sekretariat og samarbejdspartnere

Tak for et
fantastisk år!

Videnskabsklubben har i løbet af 2019 haft mere end almindeligt vokseværk. Klubben har blandt andet **udvidet fra 7 til 14 danske byer** og dermed kunnet give **knap 800 børn og unge** muligheden for sammen at snuse til naturvidenskabens forunderlige verden.

De positive tilbagemeldinger fra børn og forældre taler deres tydelige sprog:

Mens én dreng efter endt forløb erklærede, at de syv uger, han havde brugt i Videnskabsklubben, var de bedste i hans liv, har en lang række andre børn efterlyst mere undervisning i stil med Videnskabsklubbens, når de til daglig arbejder med naturfagene i skolen. Mange forældre fortæller, at **deres børn ville ønske, at klubben kørte året rundt.**

Så hvad er det, Videnskabsklubben gør så godt, at hundredvis af børn igen og igen vælger at bruge deres fritid på at nørde naturvidenskab sammen med os i stedet for at kaste sig på sofaen med en iPad efter skole?

I Videnskabsklubben bilder vi os ikke ind, at vi er bedre end andre – hverken folkeskolen, de uddannede lærere eller andre organisationer med samme hensigtserklæring som os. Men vi tilbyder alligevel noget unikt:

I Videnskabsklubben har vi det sjovt.

Vi giver nysgerrigheden plads til at udfolde sig på sine egne præmisser, når vi sammen udforsker verden og gør naturvidenskab til en leg. Det er så basalt menneskeligt, at vi nogle gange glemmer det, men alle mennesker er født med evnen til at undre sig og trangen til at blive klogere. Ellers sad vi ikke her i vores højteknologiske samfund, men var stadig hulemænd og -kvinder.

Derfor er det en fritidsaktivitet at gå til videnskab i Videnskabsklubben. Og derfor stiger efterspørgslen på vores tilbud kontinuerligt, år efter år.

(fortsættes på næste side)

Foto: Katrine Philp

Tak for i år – fortsat

I dette årsskrift får du et overblik over **Videnskabsklubbens aktiviteter i 2019**, samt et indblik i vores **planer og drømme for 2020**.

I løbet af året har vi været i tæt dialog med en række institutioner, skoler, lærere, elever, virksomheder og fonde, og samtidig har vi flere gange trukket hjælp ind udefra, når vi eksempelvis har kastet os over udviklingen af nye faglige forløb og programmer.

Nogle af landets dygtigste forskere og didaktikere har hjulpet os med at udvikle et højaktuelt forløb om biodiversitet, som for første gang i 2019 er blevet introduceret på flere skoler og fortsætter med at blive udrullet landet over i 2020. Lige så dygtige folk knokler pt. på andre nye forløb, heriblandt et program om fysik, som vi allerede nu, før det er lanceret, oplever stor rift om.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at komme med **en oprigtig tak** til alle, der uden tøven har imødekommet vore henvendelser om samarbejde. Det er ekstremt sjældent, at Videnskabsklubben møder afvisninger eller lukkede døre på vores vej, og det er vi ubeskriveligt taknemmelige for.

Der skal også lyde en kæmpe tak til alle de frivillige gymnasieelever, som i 2019 har brugt timer på at inspirere, motivere og være sammen med de mange børn, der vælger at gå til videnskab i fritiden.

Sidst, men ikke mindst en tak til de forældre, der har betroet os deres børn i løbet af året.

Vi håber på fortsat godt samarbejde og ønsker alle et rigtig godt 2020.

- Rikke Schmidt Kjærgaard, administrerende direktør i Videnskabsklubben

Alle forventninger overgået: Klubben lagt ned af tilmeldinger

3 minutter. Så lang tid gik der, fra Videnskabsklubben åbnede for tilmeldingen til efterårets klubber, til det første hold i Lyngby var fyldt. Inden for et kvarter gjaldt det samme for en håndfuld yderligere hold i blandt andet Aarhus, Roskilde og Gentofte.

Ikke i vores vildeste fantasi havde vi forestillet os, hvor massiv efterspørgslen på efterårets hold ville blive, og det var da også lige ved at tage pusten fra os, da telefoner og indbakker lynhurtigt blev rødglødende af henvendelser fra forældre, der ønskede at skrive deres børn på venteliste.

Til trods for at klubben i 2019 fordoblede sine samarbejdsbyer, har vi på ingen måde kunnet imødekomme behovet. Det er vi på én gang utroligt glade og utroligt kede af.

Glade, fordi det viser, at Videnskabsklubben rammer rigtigt, og at der er mange børn som har lyst til at bruge deres fritid på at lege med naturvidenskab. Mange forældre, som synes, at Videnskabsklubben kan tilbyde deres børn noget, de ikke finder andre steder.

Og mange, som i det hele taget bakker op om vores sag og ligesom os synes, at det er vigtigt, at naturvidenskab og forskningsforståelse bliver en helt naturlig del af børn og unges almene dannelse.

Men vi er selvfølgelig også kede af, af vi ikke kan udbyde hold og pladser til alle.

Heldigvis får vi i 2020 mulighed for at udvide til flere byer og oprette endnu flere hold på vores eksisterende samarbejdsgymnasier, hvilket du kan læse mere om på næste side.

Klubben udvider: Nye byer og flere hold i 2020

2019 var året, hvor Videnskabsklubben kunne løfte sløret for en historisk stor udvidelse, da vi fordoblede antallet af samarbejdsbyer fra 7 til 14 og ekspanderede fra 23 til 37 hold.

Det er med stor fornøjelse, at vi igen i år kan annoncere, at Videnskabsklubben vokser!

I 2020 byder vi således velkommen til Svendborg, Hillerød, Nykøbing Falster og Viborg, hvor vi i første omgang starter hold på Svendborg Gymnasium, Teknisk Gymnasium i Hillerød, Nykøbing Falster Katedralskole og Viborg Gymnasium.

Samtidig åbner vi flere hold på de gymnasier, vi i forvejen har samarbejder med, så mange flere børn kan få lov til at lege med naturvidenskab i fritiden i 2020. Vi regner således med at runde 50 hold i år.

Desværre har vi af økonomiske og ressourcemæssige hensyn også måttet sige nej til flere gymnasier, der har henvendt sig med ønske om at afholde videnskabsklubber hos dem. Alle relevante henvendelser er dog noteret, og vi satser stærkt på at kunne imødekomme mange flere i 2021.

Du kan se hele listen over nuværende og fremtidige samarbejdsgymnasier på www.videnskabsklubben.dk under fanebladet "Hvor findes vi?"

Udvidelsen er først og fremmest mulig takket være økonomisk støtte fra Novo Nordisk Fonden.

Rekordmange frivillige unge meldte sig som undervisere

I Videnskabsklubben er det ikke lærere, men gymnasieelever og 8.-9. klasses elever der underviser. Eleverne får ikke løn for deres indsats, men vælger ganske frivilligt at bruge deres tid og fritid på at give interessen for naturvidenskab videre til børn i 4., 5. og 6. klasse.

Så meget desto mere imponerende er det, at hele 180 unge mennesker i 2019 meldte sig som undervisere, også kaldet mentorer, i Videnskabsklubben. Det er rekordmange.

De unge, men ansvarsfulde, mentorer står for at forberede og gennemføre de forløb, som hvert efterår løber af stablen på landets gymnasier, hvor de fleste gymnasieelever da også rekrutteres fra. Indholdet er udviklet af forskere og formidlingsekspertter.

Eleverne fra 8. og 9. klasse bliver til gengæld rekrutteret fra folkeskoler i nærheden, i mange tilfælde de samme skoler som de yngre børn går på. Det vil sige, at en miniforsker snildt kan løbe ind i en af sine undervisere i skolegården, dagen efter hun har været i videnskabsklub.

Springet fra de børn, der bliver undervist, til de, der underviser, er med andre ord meget lille, og det betyder, at miniforskerne møder rollemodeller, der faktisk virker opnåelige for dem.

Det betyder samtidig, at underviserne har i frisk erindring, hvordan man bedst tager læring ind, når man er i miniforskernes alder. Tilsammen skaber dette et unikt læringsrum, som ikke bare miniforskere, men også mentorer, henter stort udbytte fra.

I Videnskabsklubben er vi vildt taknemmelige for den store opbakning; dels, naturligvis, fra mentorerne, men også fra de engagerede lærere der utrætteligt hjælper os med at gøre netop deres elever opmærksomme på muligheden for at undervise i klubben.

Vi glæder os allerede til at byde et nyt hold mentorer velkommen i klubben i 2020!

Nye initiativer: Unimentorer og familiekubber

Unimentor-netværket startede i juni 2019 og er et netværk for universitetsstuderende, som har lyst til at være rollemodeller for gymnasieelever.

Ikke alle er så heldige at have berøringsflade med universitetslivet i deres umiddelbare omgangskreds, og det kan sommetider være en stor hindring for at vælge at gå den vej senere i livet. Den forhindring vil vi gerne være med til at fjerne.

De universitetsstuderende repræsenterer et nyt "mentorlag" i Videnskabsklubben, der i forvejen arbejder med juniormentorer (8.-9. klasse) og seniormentorer (gymnasieelever). Netværket henvender sig især til Videnskabsklubbens seniormentorer, men alle gymnasieelever har mulighed for at være med og blive coachet af unimentorerne.

I netværket mødes unimentorer og gymnasieelever 2-3 gange i løbet af året og arbejder sammen om faglige emner og cases. Netværkets første arrangement blev afholdt med succes i november 2019. Det handlede om gymnasiets store skriftlige opgave, SRP.

"Jeg kom mere end bare et skridt nærmere en SRP-opgave. Jeg fik vejledning til kilde- og informationssøgning, formalia-krav, mulige virksomhedskontakter og, ikke mindst, mulighed for senere kontakt til mentoren for flere spørgsmål," lød det blandt andet fra Alberte Møllerup Skov, som går på Nærum Gymnasium.

Familiekubberne er et andet spændende, nyt initiativ i Videnskabsklubben.

Fra foråret 2020 bliver det for første gang muligt at hive mor, far, søskende, bedsteforældre, tanter og onkler med i Videnskabsklub, når vi starter to familievitenskabsklubber som pilotprojekter i København og Nordjylland – nærmere bestemt i kulturhuset på Islands Brygge og på formidlingsstationen Det Grå Fyr, som er en del af Naturstyrelsen, i Vendsyssel.

Familien, og forældrene især, har stor indflydelse på børnenes interesser, motivation og uddannelsesvalg, og derfor giver det rigtig god mening at invitere dem med ind i videnskabens verden på børnenes præmisser, fortæller Videnskabsklubbens direktør.

"På den måde er vi med til at føde direkte ind i den samtale, familien har, når de sidder rundt om bordet og spiser aftensmad derhjemme," siger direktør Rikke Schmidt Kjærgaard.

Familiekubberne kommer i første omgang til at løbe tre lørdage i marts, april og maj i København, og to søndage i april og maj i Nordjylland. Tilmeldingen åbner snart. Se de nærmere datoer og programindhold på Videnskabsklubbens hjemmeside.

Lokale og landsdækkende medier vilde med Videnskabsklubben

Go' Morgen Danmark, P1 Radio, P4 Radio, DR Ultra, Weekendavisen, Videnskab.dk, TV Syd, TV Lillebælt ...

Da Videnskabsklubbens 37 hold startede op i ugen efter efterårsferien, gav det anledning til massiv medieomtale i en lang række lokale og nationale medier.

I medie efter medie stillede miniforskere (4.-6. klasses elever), juniormentorer (8.-9. klasses elever) og seniormentorer (gymnasieelever) uden tøven op til interview - både foran rullende TV-kameraer og mikrofoner, der sendte lyd ud til titusindvis af lyttere.

Miniforskerne Victoria Strømmen (6. klasse) og Magnus Jordanis Trøst (4. klasse) besøgte eksempelvis studiet i Go' Morgen Danmark sammen med seniormentor Laura Stenderup Jensen (2.g) d. 23. oktober for at fortælle, hvad de hver især forventede sig af efterårets forløb.

Få dage efter tonede de to 12-årige miniforskere Anton Kold Glavind og Aviaja Sofia Rosendahl fra Marselisborg Gymnasiums videnskabsklub frem på skærmen hos DR Ultra, mens Weekendavisen et par uger efter bragte et flot interview med 11-årige Alfred Sebros og hans seniormentor Lukas Brøns fra Frederiksberg Gymnasium.

På P4 var det blandt andet juniormentor Liva fra Videnskabsklubben på Randers Statsskole, der repræsenterede klubben i æteren.

Du kan se eller gense alle de flotte medieoptrædere på Videnskabsklubbens hjemmeside.

Nye programmer: Eftertragtet fysikforløb på trapperne

Som miniforsker i Videnskabsklubben går man til videnskab og lærer i løbet af 7 uger om et givent naturvidenskabeligt emne. Men emnerne og indholdet i forløbene er langt fra tilfældigt udvalgt - eller udarbejdet, for den sags skyld.

I samarbejde med nogle af de fremmeste forskningsgrupper på danske universiteter vælger Videnskabsklubben cirka én gang om året emnet for et nyt program, som sammen med vores eksisterende portefølje skal ende med at udgøre indholdet for et nyt forløb i efterårets klubber.

Forløbets indhold bliver derefter udviklet af forskerne i tæt samarbejde med dygtige didaktikere og formidlere, som hjælper med at målrette og nøje tilpasse undervisningen til miniforskerne (elever i 4. til 6. klasse).

I 2019 lancerede Videnskabsklubben således et højaktuelt forløb om biodiversitet, målrettet elever i 5. og 6. klasse, og lærte børn fra hele landet, hvordan de selv kan være med til at passe på naturen i deres nærområde. Indholdet blev blandt andet udviklet af forskere fra Institut for Bioscience på Aarhus Universitet.

I 2020 kommer fokus til at ligge på materialefysik, når forskere fra Roskilde Universitet lægger sidste hånd på et fysikforløb, som netop nu er under udarbejdelse og skal udrulles på skoler landet over til efteråret.

Forløbet kommer ligesom biodiversitetsprogrammet til at henvende sig til 5. og 6. classes elever. Allerede nu har en lang række skoler, lærere, børn og forældre udtrykt stor begejstring for udsigten til et fysikprogram, og vi glæder os helt vildt til at trykke på start-knappen.

I 2021 er det planen, at Videnskabsklubben lancerer et forløb om matematik.

Videnskabsklubbens sekretariat

Rikke Schmidt Kjærgaard,
adm. direktør og stifter

Katrine Hassenkam Zoref,
projektleder

Charlotte Price Persson,
kommunikationsansvarlig

Sine Laura Andersen,
projektmedarbejder

Anna Lodberg Sparre,
studentermedarbejder

Frederik Nikolaj Larsen,
studentermedarbejder

Videnskabsklubbens bestyrelse

Fra venstre: Klaus Eusebius, rektor emeritus, viceborgmester, Næstved (formand), Nikolaj Thomas Zinner, Ph.d., lektor på Institut for Fysik og Astronomi, Aarhus Universitet (næstformand), Lars Arge, ph.d., professor på Institut for Datalogi, Aarhus Universitet (bestyrelsesmedlem), Peter Lund Madsen, dr.med., hjerneekspert, forfatter og foredragsholder (bestyrelsesmedlem), Poul Nissen, ph.d., professor på Institut for Molekylærbiologi og Genetik, Aarhus Universitet (bestyrelsesmedlem), Jan Bjerrum Bach, advokat, administrerende partner i Jusmedico (bestyrelsesmedlem), Anja C. Andersen, ph.d., professor på Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet (bestyrelsesmedlem)

Videnskabsklubben er støttet af

**ново
nordisk
fonden**

LUNDBECKFONDEN

Teknologipagten

En stor tak til

Det Unge Akademi
Aarhus Universitet
Statens Naturhistoriske Museum
Københavns Universitet
Roskilde Universitet
Gentofte Skole
Nærum Gymnasium
Holluf Pile Skole
Risingskolen
Lyngby-Taarbæk Kommune
Vidensbyen
Science Camp Randers
Odense Kommune

Virum Gymnasium
H.C. Ørsted Gymnasiet
Gl. Hellerup Gymnasium
Ordrup Gymnasium
Aurehøj Gymnasium
Nordsjællands Grundskole og
Gymnasium (NGG)
Christianshavns Gymnasium
Frederiksberg Gymnasium
Vibenshus Gymnasium
Roskilde Katedralskole
Mulernes Legatskole
Odense Katedralskole

Tornbjerg Gymnasium
Fredericia Gymnasium
Rødkilde Gymnasium
Skanderborg Gymnasium
Marselisborg Gymnasium
Egaa Gymnasium
Randers Statsskole
Paderup Gymnasium
HTX Tradium
Støvring Gymnasium
Aalborg Katedralskole
Aalborghus Gymnasium
ROD